

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ROMÂNĂ ȘI LIT. PT. COPII,
METODICA DESF. ACTIV. INSTR.-EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI
METODICA DESF. ACTIV. INSTR.-EDUC. ÎN CREȘĂ ÎN LB. ROMÂNĂ**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (30 de puncte)

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, volt egyszer egy okos leány. De ez olyan okos volt, hogy az okosságának a híre még a királyhoz is eljutott.

A királynak annyit beszéltek a fülébe a leányról, hogy befogatott a hintóba, a leányért küldött, s elhozatta az udvarába.

Felviszik a leányt a palotába, ott a király fogadja, s mondja neki:

– No, te leány, hallottam a híredet a nagy eszednek, hát ha olyan nagy az eszed, van nekem a padláson százesztendőös fonalam, fonj nekem abból arany fonalat.

Felelte a leány:

– Felséges királyom, életem-halálom kezébe ajánlom, van az édesapámnak százesztendőös sövénykerítése, csináltasson nekem abból orsót, s akkor én is megfonom az aranyfonalat.

Tetszett a királynak ez a felelet, s mindjárt más kérdést gondolt ki:

– Hát jól van, leányom, az első kérdésemre jól megfeleltél, mondok mást. Van nekem a padláson száz lyukas korsóm, foltozd meg azokat.

– Én jó szívvvel - mondja a leány –, csak előbb felséged fordíttassa ki a korsókat, mert azt tudja bizonyosan, hogy semmit sem szoktak a színéről foltozni, hanem a visszájáról.

Mondja a király:

– Okos volt a második felelet is. Még adok néked egy kérdést, s ha arra is megfelelsz, itt a kezem, feleségül veszek.

– Csak mondja, felséges királyom!

– Hát én azt mondom, hozz is, meg ne is, legyen is, meg ne is.

Gondolkozik egy kicsit a leány, azzal kifordul az ajtón, megy a konyhába, ott a szakácsnétól kér két szitát. Aztán megy az udvarra, ott éppen röpködött egy sereg galamb, megfogott egyet, a két szita közé tette, s úgy ment fel a király színe elé.

– Itt van, felséges királyom.

Fogja a király a két szitát, hogy nézze meg, mi van benne. Abban a pillanatban a galamb kirepült.

– Na, lássa, felséges királyom, hoztam is, nem is, volt is, nem is.

De már erre olyan erősen megtetszett a királynak a leány, hogy egyszeriben hívatta az udvari papját, összeesküdött a leánnyal. Elő a cigányokat, lett nagy lakodalom, eltartott egy hétig, talán kettőig is. Én is ott voltam, egyet jót táncoltam. Aki nem hiszi, járjon utána.

(Az okos leány)

1. Mutassa be a szereplők közötti viszonyt! **2 pont**
2. Nevezze meg a fenti szöveg műfaját! **2 pont**
3. Miért vette feleségül a király a lányt? **2 pont**
4. Nevezzen meg négyet a népmesék típusai közül! **4 pont**
5. Írjon két, az okos szóval rokonértelmű szót! **2 pont**
6. Alakítsa át az *Azzal kifordult az ajtón.* mondatot úgy, hogy a következő beszédszándékot fejezze ki!
a. érdeklődés b. csodálkozás c. óhaj **3 pont**
7. Illessze a *szita* szóhoz a -val/-vel valamint -hoz/-hez/-höz toldalékok megfelelő alakját, és írja le a kapcsolódó hangtani törvényt! **3 pont**

Probă scrisă la lb. și lit. maghiară maternă, lb. română și lit. pt. copii, metodica desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. maghiară maternă și metodica desf. activ. instr.-educ. în creșă în lb. română (educator-puericultor în limba maghiară maternă)

Varianta 2

8. Szótagolja a következő szavakat!

fordítottassa, csillag

2 pont

9. Sorolja fel a népmese 5 jellemzőjét, és adjon példát mindegyikre!

10 pont

B. Limba română și literatura pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

M-am dus la Sf. Ion să fac o vizită doamnei Maria Popescu, o veche prietenă, ca s-o felicit pentru onomastica unicului său fiu, Ionel Popescu, un copilăș foarte drăguț de vreo opt anișori. N-am voit să merg cu mâna goală și i-am dus băiețelului o minge foarte mare de cauciuc și foarte elastică. Atențiunea mea a făcut mare plăcere amicei mele și mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de roșiori în uniformă de mare ținută. [...] Am observat doamnei Popescu că în anul acesta nu se prea vede la plimbare, la teatru, la petreceri...

(Ion Luca Caragiale, *Vizită...*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Transcrieți, din primul enunț al textului dat, un cuvânt care conține hiat și unul care conține diftong. **2 puncte**
2. Scrieți, din fragmentul de mai sus, două cuvinte formate cu sufixe diminutive. **2 puncte**
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în enunțul: *Atențiunea mea a făcut mare plăcere amicei mele și mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de roșiori în uniformă de mare ținută.* **4 puncte**
4. Menționați funcția sintactică a cuvintelor subliniate în următoarea secvență: *N-am voit să merg cu mâna goală și i-am dus băiețelului o minge foarte mare de cauciuc și foarte elastică.* **4 puncte**
5. Transcrieți propoziția principală din ultimul enunț al fragmentului dat. **3 puncte**
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la specia literară *legendă* a unei creații literare culte, incluse în programa de examen. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *legendă*;
- precizarea a două trăsături ale *legendei*, existente într-o creație literară cultă, inclusă în programa de examen;
- prezentarea celor două trăsături ale *legendei*, precizate anterior, valorificând textul literar ales;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul creației literare selectate.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 1 punct; ortografie, punctuație – 1 punct; așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în limita de spațiu indicată – 1 punct*).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba maghiară maternă

(15 puncte)

Mutassa be a bölcsődei mesehallgatást a következő szempontok alapján:

- a) körülményeinek megteremtése **5 pont**
- b) módszerei, eljárásai, eszközei **5 pont**
- c) a tevékenység didaktikai mozzanatai **5 pont**

Példázza kijelentéseit egy szabadon választott mese felhasználásával!

B. Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română (15 puncte)

Prezentați modul în care poate fi organizat *spațiul/mediul educațional (intern și extern)* în creșă, ținând cont de următoarele repere:

- prezentarea succintă a *modurilor de organizare a spațiului/mediului educațional (intern și extern)* în creșă;

- descrierea unui centru de activitate din cadrul grupei, necesar organizării unui spațiu/mediu educațional corespunzător în creșă, cu referire la *modalitățile de amenajare și la materialele didactice*;
- exprimarea unui punct de vedere referitor la importanța *organizării spațiului/mediului educațional în creșă*, cu exemplificare pe activitățile din creșă.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul prezentării este la alegere. Pentru **conținutul** prezentării veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acesteia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 2 puncte; *ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate* – 2 puncte).